

DOC. PhDr. MIROSLAV T. BAŽÁNY, CSc., SEDEMDESIATROČNÝ

Je až neuveriteľné tvrdiť o človeku, ktorý ako tajfún lieta vo veľkom priestore, ktorý dokáže bez jedla a spánku robiť dlhé hodiny, ktorý hýry novými nápadmi a riešeniami, ktorý svojou energiou udivuje všade, kam príde, že už má sedemdesiat rokov. Sám nad rokmi máva rukou a nemá čas všímať si tento detail vo svojom uponáhľanom, ulietanom živote. Narodil sa roku 1923 v Bratislave a jeho hlásenie sa k Slovensku a slovenčine je priam príznačné. Štúdium na Filozofickej fakulte v Bratislave ukončil roku 1946 udelením doktorátu v odbore psychológie. Po študijných pobytoch vo Francúzsku a Veľkej Británii bol poverený vedením Psychotechnického ústavu a neskôr Československého ústavu práce v Bratislave. V roku 1954 začal pracovať v SAV, kde vybudoval Psychologické laboratórium, ktoré viedol až do roku 1963. Vrátil sa pracovať na FF UK a v roku 1963 habilitoval prácou „Zmeny afektívnej hodnoty farieb v ontogenéze“. Počas pôsobenia na fakulte prednášal metodológiu psychologického výskumu, porovnávaciu a vývinovú psychológiu a založil Laboratórium porovnávacej a fyziologickej psychológie. Bol spoluprekladateľom knihy Experimentálna psychológia Woodwortha a Schlosberga.

V nasledujúcich rokoch sa jeho energia zacielenila na zakladanie pracovísk – na budovanie siete výskumných, operatívnych a školiacich psychologických pracovísk na Slovensku – Psychologické výchovné kliniky a strediská pre voľbu povolania, Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie, zakladá časopis Psychológia a patopsychológia dieťaťa, Inštitút špeciálnej a liečebnej pedagogiky a ďalšie pracoviská.

V roku 1969 je nútený odísť do zahraničia, kde pracoval ako expert a neskôr ako hlavný technický poradca viacerých výchovnovzdelávacích projektov UNESCO v rozličných krajinách, napríklad v Iráne, Indii, Turecku, Zaire, Ghane, Hondurase. Pracoval najmä v oblasti vzdelávania a odborného výcviku dospelých, alfabetizácie, reforiem školských systémov, ako aj plánovania a financovania školstva. Je autorom niekoľkodielného spisu o vyhodnocovaní experimentálnych vzdelávacích projektov v teréne, monografií o vzdelávaní dospelých, metódach funkčnej alfabetizácie a systémového rozboru školských sústav. Tieto práce vyšli pod záštitou UNESCO v rozličných krajinách, kde pôsobil. Od roku 1984 pracoval ako odborný poradca pre UNESCO a Rozvojový fond Spojených národov v New Yorku, ako aj pre Cambridge Education Consultants.

Po návrate do vlasti bol v roku 1991 navrhnutý a zvolený za dekana Pedagogickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave. V uplynulom funkčnom období sa venoval najmä dobudovaniu organizačnej štruktúry fakulty, vytváral podmienky pre vedeckovýskumnú prácu, venoval sa prestavbe študijných plánov, vytvoril podporné pracoviská pre činnosť fakulty a podstatne rozšíril medzinárodnú spoluprácu. Odborne vedie Ústav vývinu dieťaťa založený pri PgF UK. V roku 1994 bol opätovne zvolený za dekana Pedagogickej fakulty UK a s jemu vlastným entuziazmom predkladá projekty prechodu fakulty na kreditný systém, projekty zlepšenia vedecko-výskumnej činnosti, projekt integrácie fakulty do rozvojového programu univerzity, projekty spolupráce so zahraničím. Je obdivuhodné sledovať jeho vitalitu, zapálenosť za vec, energiu, s akou sa púšťa do nových projektov. Prajeme mu, aby sa podarilo čo najviac z jeho snov a plánov uskutočniť!

M. Zelina